

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2015-11-18

Justeringsdatum: 2015-11-26

Anslagsdatum: 2015-11-27

§ 244 Utvidgning av det kommunala naturreservatet Oset och Rynningeviken

Ärendenummer: Ks 1033/2015

Ärendebeskrivning

För att säkerställa ett område med mycket höga natur- och rekreativevärden och samtidigt skapa möjlighet för närliggande exploatering föreslår Stadsbyggnad en utvidgning av naturreservatet Oset och Rynningeviken med 66 hektar. Utvidgningen av reservatet görs som en del av de kompensationsåtgärder som utförs då naturvärden norr om reservatet försvinner vid en storskalig verksamhetsetablering. Stadsbyggnad föreslår även att den befintliga skötselplanen för området uppdateras med en ny kartbilaga. Då det framkommit att vissa av de föreskrifter som gäller för naturreservatet skulle behöva förändras för att fungera i enlighet med reservatets syften föreslår Stadsbyggnad även en ändring av dessa.

Ärendet behandlades av Programnämnd samhällsbyggnad den 1 september och av Kommunstyrelsen den 19 oktober 2015.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen, 2015-10-19, § 207

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2015-10-02

Protokollsutdrag från Programnämnd samhällsbyggnad, 2015-09-01 § 101

Stadsbyggnads tjänsteskrivelse, 2015-06-30

Förslag till beslut om avgränsning, skötselplan och föreskrifter för naturreservat Oset och Rynningeviken i Örebro kommun, 2015-06-30

Karta, 2015-06-30

Förslag till skötselplan Oset och Rynningeviken, 2015-06-30

Skötselområdes- och besöksanordningskarta för naturreservatet Oset och Rynningeviken, 2015-06-30

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

- 1) Förslag till ändring av avgränsning, skötselplan och föreskrifter av det

kommunala naturreservatet Oset och Rynningeviken antas.

2) Förslag på namnbyte av det kommunala naturreservatet Hässelbyskogen till Hässlebykogen antas.

Yrkande

Björn Sundin (S), Niclas Persson (MP) och Daniel Granqvist (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Daniel Spiik (SD) yrkar avslag på Kommunstyrelsens beslutsats 1 i Kommunstyrelsens förslag om att förslag till ändring av avgränsning, skötselplan och föreskrifter av det kommunala naturreservatet Oset och Rynningeviken antas.

Proposition

Ordförande Agneta Blom (S) finner först att det finns två förslag till beslut avseende beslutsats 1, det vill säga Kommunstyrelsens förslag respektive Daniel Spiiks (SD) yrkande om avslag på Kommunstyrelsens förslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Därefter finner ordföranden att det finns ett förslag till beslut avseende beslutsats 2, det vill säga bifall till Kommunstyrelsens förslag och att Kommunfullmäktige beslutar enligt Kommunstyrelsens förslag.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1) Förslag till ändring av avgränsning, skötselplan och föreskrifter av det kommunala naturreservatet Oset och Rynningeviken antas.

2) Förslag på namnbyte av det kommunala naturreservatet Hässelbyskogen till Hässlebykogen antas.

BESLUT OM ÄNDRING AV NAMN FÖR NATURRESERVATET HÄSSELBYSKOGEN TILL NATURRESERVATET HÄSLEBYSKOGEN

BESLUT

Örebro kommun beslutar att ändra naturreservatet Hässelbyskogens namn till Hässlebyskogen.

BAKGRUND

Kommunfullmäktige beslutade den 2010-03-24 om att inrätta naturreservatet Hässelbyskogen vid Hovsta, Örebro kommun. Reservatet uppkallades efter platsen Hässleby, men fick av misstag det felaktiga namnet Hässelby i beslutshandlingarna. För att värna det gamla Ortsnamnet är det lämpligt att namnet ändras till det korrekta för platsen.

Beslut i detta ärende har fattats av Kommunfullmäktige.

BILDANDE AV NATURRESERVATET HÄSSELBYSKOGEN I ÖREBRO KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar Örebro kommun det område som utmärkts på bifogad karta, som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Örebro kommun bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska Örebro kommun vara förvaltare av naturreservatet.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Naturreservatet Hässelbyskogen
Kommun:	Örebro
Län:	Örebro
Lägesbeskrivning:	ca 11 km norr om Örebro centrum, omedelbart nordost om tätorten Hovsta, strax väster om riksväg 50.
Församling/Socken:	Axbergs församling
Terrängkarta:	10F NV Örebro
Fastighetskarta:	10F 6d
Naturgeografisk region:	26. Skogslandet omedelbart söder om norrlandsgränsen
Kulturgeografisk region:	12. Mälardalens odlingsbygder
Area:	16,3 ha
Fastigheter och ägare:	Hässelby 2:2, ägare Örebro kommun
Förvaltare:	Örebro kommun, Stadsbyggnad
Tillsynsmyndighet	Örebro kommun, Miljönämnd

SYFTE

Syftet med naturreservatet Hässelbyskogen är att långsiktigt bevara och utveckla ett lättillgängligt tätortsnära rekreationsområde med höga natur- kultur och friluftsvärden. Området ska präglas av varierad blandskog, lövdominerade bryn och beteshagar. Skötseln ska inriktas på att öka de biologiska värdena genom slåtter, bete och gallring för att skapa en flerskiktad artrik skog med ett stort inslag av gamla grova träd, död ved och rik flora. Samtidigt ska säkra och upplevelserika stigstråk och rastplatser skapas för besökare.

SKÄL FÖR BESLUTET

Skyddet av Naturreservatet Hässelbyskogen är en viktig del i arbetet för att uppnå Örebro kommuns miljömål för Levande skogar och Ett rikt odlingslandskap och genomförandet av målen i program för Örebro grönsstruktur.

Naturreservatet ligger i direkt anslutning till samhället Hovsta och är redan idag ett populärt ströv- och lekområde för allmänheten. Särskilt om våren när blåsipporna blommar är området uppskattat. Busshållplats finns i områdets södra kant. Området är lättillgängligt och genom området löper ett par stigar. Variationsrikedomen och de stora blocken gör området spännande för lek, undervisning och friluftsliv. Stor vikt kommer att läggas på tillgänglighet för allmänheten i den framtida skötseln.

I Naturreservatet Hässelbyskogen finns en äldre barrdominerad skog med inslag av björk, asp, ek och andra lövträd. Här finns också lövrikare delar med ett stort inslag av asp, björk, ek och andra ädla lövträd. De västra delarna är gallrade relativt nyligen och här finns ett stort uppslag av lövträd mellan tallar och andra sparade stora träd. I vissa partier av reservatet finns en hel del död ved av framför allt gran, björk och asp. Den döda veden tillsammans med den kalkrika jordmånen bildar grund för en mängd sällsynta svampar, lavar och mossor. Kalken gör också att blåsipporna blommar mycket rikligt här under våren. Större delen av naturreservatet har tidigare betats. Centralt i Hässelbyskogen finns ett vilt område med några riktigt stora flyttblock. Bland de arter som har hittats i Hässelbyskogen kan nämnas de rödlistade (hotade) arterna kandelabersvamp och kungsspindling. Här har också gjorts fynd av signalarterna (visar på höga naturvärden) trolldruva, platt fjädermossa, kruskalkmossa, piskbaronmossa, grov baronmossa, flikig skinnlav, traslav, guldkremla, lilanopping och ett flertal arter av vaxskivlingar. I naturreservatet finns också arter som gynnats av tidigare bete och slåtter som gullviva, klasefibbla, svinrot och brudbröd. 8,1 ha av det föreslagna reservatet har pekats ut som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen och områdets värden är knutna till kalkberggrunden.

I Hässelbyskogen finns redan stora biologiska värden. Tidigare betespräglade delar kommer återigen att betas efter att skogen har gallrats. I brynen och i de norra delarna ska lövträden att gynnas i framtida röjningar och gallringar, för att slutligen bilda en lövrik blandskog. I övriga delar kommer gran och andra trädslag att lämnas för att åldras naturligt. Andelen död ved och gamla träd kommer att öka i hela naturreservatet. Hagmarken med odlingsrösen och fossila åkrar är klassad som fornminne.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Örebro kommun med stöd av 7 kap 5,6 och 30 §§ miljöbalken om nedan angivna föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anlägga nya vägar, stigar och rastplatser annat än de som anges i fastställd skötselplan
3. framdraga mark- eller luftledningar
4. uppföra helt ny byggnad eller annan fast anläggning annat än för pedagogiskt syfte och rekreation
5. införa för trakten främmande växt- eller djurart
6. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
7. använda kemiska bekämpningsmedel eller växtnäringssämnen
8. utföra avverkning, röjning eller annan skoglig åtgärd
9. bedriva jakt

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter utgör inte hinder för drift och underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar, kablar, ledningar och andra anläggningar. Planerade åtgärder som påverkar omgivande mark eller vegetation utanför det närmaste anläggningsområdet får utföras först efter samråd med förvaltaren av naturreservatet. I akuta fall (t.ex. strömbrott eller vattenläcka) kan samråd ske i efterhand.
3. Stigar får dras om och rastplatser anläggas i naturreservatet om det inte motverkar syftet med beslutet.
4. Jakt får endast bedrivas i form av skyddsjakt i samråd med tillsynsmyndigheten, Örebro kommuns Miljönämnd. Eftersök av skadat vilt får ske utan föregående samråd.

Föreskrifterna enligt 7 kap 5§ miljöbalken träder i kraft 2010-07-15.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas tåla de åtgärder som behövs för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål
2. medvetet skada växt- och djurliv (ex. gräva upp växter)
3. inte ha hunden kopplad
4. göra upp eld annat än på anvisad plats
5. ställa upp husvagn utan tillstånd från förvaltaren av naturreservatet
6. framföra motorfordon
7. parkera annat än på anvisad plats
8. rida
9. sätta upp skylt eller liknande anordning annat än tillfälligt.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Motorfordon får användas av personer med rörselsenedsättning
2. Fast anordningar ex. orienteringskontroller eller snitslade spår kan anordnas efter samråd med förvaltaren

Enligt 7 kap. 30§ miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30§ miljöbalken träder i kraft den 2010-07-15.

ÄRENDETS BEREDNING

Området inventerades 1995 med avseende på skogliga naturvärden av Lars Löfgren, på uppdrag av Örebro kommun. Delar av området finns beskrivet tillsammans med andra i rapporten "Örebros kommunägda skogar, naturinventering – skötselråd" (område 68). Här anges området som "Längesedan betad skogssluttning och kalkpåverkad flora". Ett flertal intressanta och skyddsvärda arter anges.

Michael Andersson, Åke Lindström m.fl. har under ett flertal år under 1990- och 2000-talen inventerat området på framför allt kärlväxter, mossor, lavar och svampar. Resultaten från inventeringarna finns inte rapporterade i någon publikation. De har dock uppmärksammat områdets stora biologiska värde och gett indikationer om lämplig skötsel.

Hässelbyskogen ingår som ett område med mycket höga värden i Örebro kommuns grönstrukturprogram.

KOMMUNENS BEDÖMNING

Örebro kommun bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Örebro kommun finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående natur-, kultur- och friluftsvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Gränser för Naturreservatet Hässelbyskogen

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen enligt 19 kap 1§ Miljöbalken.

